SON HABERLER

Siyasî İcmal

İtalyadan ne isteniyor ve ona ne vadolunuyor?

Churchill'in, Roosevelt'in ve Eden'in demecleri İtalyaya dair düşüncelerini aydınlattı. Birleşik milletlerin üzerinde en çok durdukları nokta, İtalyanın teslim olmasıdır. Churchill, evvelki günkü nutkunda teslim olmanın ne demek olduğunu anlatarak maksadın İtalyayı baştanbaşa işgal etmek, İtalyaya galibleri temsil edecek diktatörler göndererek bu memleketi yeni bir esarete uğratmak olmadığını söyledi. Maksad, faşizmden kurtulmak istediğini gösteren İtalyanın bu yükten kurtulmasına ve kendi demokratik müesseselerini kurmasına yardım etmektir. Bu da kısa bir fasıladan sonra İtalyanın Avrupa milletler arası hayatta saygı değer bir mevki sahibi olmasını temin edecektir.

Bu maksadın temini İtalyanın, demokrat bir millet olarak yeniden doğmasını da neticelendireceği için Müttefiklerin İtalyan üslerinden, İtalyan topraklarından, hatta İtalyan kaynaklarından ve kuvvetlerinden istifade ederek Mr. Churchill'in «başdüşmanımız» diye işaret ettiği Almanyaya karşı hareket hususunda her kolaylığı görmek istemelerini çok tabii saymak icab eder.

İtalyadan istenen budur ve Birleşik milletlerin «şerefli teslim olmak» tabirinden kasdettikleri mana da bundan ibarettir.

İtalyanın fütuhat ve tecavüz eseri olarak ele geçirdiği topraklar ve ülkeler kendisine bırakılmıyacaktır.

Mr. Eden, Avam Kamarasında, Afrika İmparatorluğunun, harbden sonra İtalyaya iade edilip edilmiyeceğine dair sorulan suale menfi cevab vermiştir. Yani 1914 - 1918 harbi, Almanyanın Afrikadan çıkmasile de neticelendiği gibi, şimdiki harb de İtalyanın Afrikaya veda etmesile de neticelenecektir. İtalya, Arnavudlukla, Balkanlarda ve başka yerlerde kendine aid olmıyan yerleri de iade edecektir.

Birleşik milletlerin İtalyadan teslim olmayı istemelerinin en mühim sebeblerinden biri de faşizmin tecavüz ve fütuhat siyasetini tasfiye etmek ve her millete kendi haklarını vermektir.

O halde İtalyanın durumunu şu şekilde hulâsa etmek mümkündür:

1 — İtalya, faşist rejimi yıkarak demokratik müesseselerini ihya edecek.

2 — İtalya, fütuhat ve tecavüz siyasetinden feragat ederek kendi milli hududu içinde yaşıyacak, diğer milletlerin haklarını tanıyarak onlara aid olan araziyi iade edecek ve bu arada Afrika İmparatorluğundan da vazgeçecektir.

Bütün bunlar Birleşik milletlerin noktai nazarıdır. Buna karşı İtalyanın durumu ne merkezdedir?

Birinci nokta üzerinde Birleşik milletlerle İtalya arasında ihtilâf yok gibidir.

İkinci noktaya gelince; Afrika İmparatorluğu İtalyanın elinden zaten alınmış bulunuyor. İtalyanın fütuhat ve tecavüz siyasetinden vazgeçmesi de beklenir. Fakat nasıl?

İhtilâf buradadır. Müttefikler, teslim yolu ile diyorlar ve İtalya henüz buna cevab vermemiştir. Bunu daha fazla Almanyanın durumu tayin edecektir. Çünkü Almanya, İtalyaya büyük yardımlarda bulunmağa karar verir ve ikinci cephe hesabına ayırdığı kuvvetleri İtalyada teksif ederse, o zaman İtalya harbi, sanıldığından çok fazla devam eder. Fakat bu takdirde Birleşik milletlerin ikinci cepheyi daha başka bir yerde açmaları kolaylaştırılmış olmaz mı? Bunları beklemek lâzımdır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Sovyetlere göre

Orel meydan muharebesi çok şiddetlendi, Almanlar cenubdaki kesimden çekiliyorlar

Moskova 28 (a.a.) — Orel kalesi için yapılan meydan muharebesi son derece şiddetlenmiş olduğundan, Almanlar bu bölgede büyük mikyasta bir ricate başlamışlardır. Almanlar, Orel şehrinin cenubunda bulunan başlıca kuvvetlerinin ricatini örtmek maksadile çevrilmemek üzere ardcı kuvvetlerini feda etmektedirler.

Alman tebliği

Berlin 28 (a.a.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Orel kesiminde çetin müdafaa muharebeleri devam etmiştir. Şark cephesinin diğer kesimlerinde Sovyet hücumlaır kuvvet ve saha itibarile azalmıştır.

Kuban köprübaşında, Mius'da ve Donetz'de düşman hücumları akim kalmıştır.

Orel bölgesinde düşman dün de azalmıyan bir şiddetle hücumlarda bulunmuştur. Bütün bu düşman hücumları Sovyetlere ağır kayıblar verdirilerek püskürtülmüştür. Bu cephede 86 ncı Westphalia tümeni son haftalar içinde bilhassa büyük yararlıklar göstermiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 28 (a.a.) — Sovyet geceyarısı tebliği:

27 temmuzda Orel istikametinde hareketler yapmakta olan kıt'alarımız, taarruzlarına devam etmişler, 4 ilâ 6 kilometre ilerlemişler ve 50 meskûn mahalli işgal eylemişlerdir.

Leningrad cephesinde kıt'alarımız, Uga'nın doğusunda ve cenubunda mevzii savaşlar yapmışlar ve neticede mevzilerini düzeltmişlerdir.

26 temmuzda cephenin muhtelif kesiminde kıt'alarımız, 90 Alman tankını tahrib etmişler veya hasara uğratmışlardır. Yapılan hava savaşları neticesinde ve uçaksavar bataryalarımızın mermilerile 44 düşman uçağı düşürülmüştür.

Churchill, sulh için henüz bir müracaat olmadığını söyledi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Roosevelt bugün bir nutuk söyliyecek

Londra 28 (B.B.C.) — Mr. Roosevelt bugün Greenvich saatile 4,30 da harbe dair mühim bir nutuk verecektir. Nutuk bugün Amerikan radyoları tarafından yayılacaktır.

Rumanyada gizli siyasî teşekküller meydana çıkarıldı

Bükreş 28 (a.a.) — Rador: Bükreş emniyet teşkilâtı, son günlerde Rumen topraklarında vatanseverlik maskesi altında bir teşkilât yapmağa teşebbüs eden ve hakikatte ise doğrudan doğruya düşman hizmetinde bulunan bir çok adamları meydana çıkarmağa muvaffak olmuştur. Bu adamlar, «vatan cephesi», «milli kurtuluş cephesi», «anti faşist komitesi», «sulh komitesi» ve saire gibi muhtelif namlar altında Rumenlerin milli menfaatlerini ihlâl eden gizli teşkilât vücude getirmişlerdir. Bu meyanda tevkif edilerek divanıharbe tevdi olunan on bir kişiden dördü Yunanlı, üçü Yahudi, ikisi Rus, biri Ermeni ve biri Bulgardır.

Lise ve orta okullara kayıd ve kabul tarihleri

Ankara 28 (a.a.) — Bugün Maarif Vekâletinden bildirildiğine göre, orta okullarla liselerde talebe kabulüne ve bütünleme imtihanlarına 13 ağustos 1943 cuma, devlet orta okul imtihanı eleme bölümüne 21 ağustos ve sözlü bölümüne 27 ağustos cuma, lise bitirme imtihanlarına ağustos perşembe ve devlet olgunluk imtihanlarına 9 eylûl perşembe günleri ve bu okullarda derslere, 13 eylûl pazartesi sabahı başlanacaktır.

Öğretmen okullarında 20 ağustos cuma gününden itibaren imtihanlar yapılacak ve 13 eylûl derslere başlanacaktır.

Erkek teknik öğretim okullarında talebe kabulüne 23 ağustos pazartesi, bütünleme imtihanlarına 1 eylûl çarşamba, Kız Teknik Öğretmen okullarında talebe kabulüne 1 eylûl çarşamba, bütünleme imtihanlarına 10 eyll cuma günleri ve bu okullarda derslere 4 birinciteşrin 1943 pazartesi sabahı başlanacaktır.

Orta Ticaret okulları ile Ticaret liselerine talebe kaydına ve bütünleme imtihanlarına 13 ağustos cuma, bitirme imtihanlarına 24 ağustos salı günleri, derslere de 13 eylûl pazartesi sabahı başlanacaktır.

Öğretmenler bütünleme imtihanlarının başladığı tarihlerden itibaren okullarında bulunacaklardır.

Mavzer yapan bir Türk çocuğu

Bozkır (Hususi) — Kazamızın Yelbeyi köyünde 15 yaşında bir çocuk marangozluk, demircilik, kunduracılık, çalgıcılık ve saire gibi bir çok sanat işlerinde fevkalâde istidad göstermektedir. Bu çocuk yaptığı bir Mavzer tüfeğini askerlik şubesi vasıtasile silâh fabrikası müdürlüğüne göndermiştir.

Mussolini'ye ne oldu?

(Baştarafı 1 inci sahifede)

eğer Almanya derhal kıt'alar, uçaklar, tanklar ve toplar göndermezse İtalya Müttefik istilâsına karşı açık bulunmak itibarile faşist idaresinin yıkılacağını söylemiştir.

Hitler, verdiği cevabda, Ruslar tarafından sıkıştırılmış, Avrupa sahillerinin emniyetini gözetmeğe mecbur kalmış olduğundan bahisle İtalyaya daha ziyade yardım etmeğe imkân olmadığını söylemiş, esasen İtalyanın Almanya için bir yük olduğunu, çünkü Yunanistan ve Afrikada İtalyanların yaptıkları seferlerde muvaffak olmadıklarını, Sicilyadaki müdafaa kuvvetlerinin bozularak neticede bu adanın kaybedildiğini bildirmiştir. Bundan böyle Almanların yalnız kendi emniyetlerile meşgul olmaları icab etmektedir. Mussolini Hitlerin bu sözlerine cevab olarak, İtalyada daima her milli hareketin başında olan talebenin faşist idaresine karşı nümayişler yapmakta olduklarını, hattâ Verona'da görüştükleri şu anda bile Bologna, Pandona ve Floransa'daki talebenin hararetli nümayişlerde bulunduklarını söylemiştir.

Hitler, eğer İtalyanlar faşist idaresinden yorulmuş iseler bunun kendi işleri olduğunu ve Almanları alâkadar etmediğini söylemiştir. Bu sözler üzerine konuşma sona ermiş ve Mussolini Krala giderek akıl danışmıştır.

İtalya Hariciye Nazırı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

götürmek üzere dün İtalyadan hususi bir tayyare gelmitir. Nazır bugün hususî surette gelen tayyare ile Romaya hareket edecektir.

Şehrimize gelen Macar Başvekilinin oğlu sulh meselelerile alâkadar değilmiş

Sofya tarikile şehrimize gelen Macar Başvekilinin oğlu de Kallay'in sulh meselelerile alâkadar temaslarda bulunmak üzere geldiği hakkında bir akşam gazetesinde çıkan haberin aslı olmadığını yaptığımız tahkikattan anlamış bulunuyoruz. Macar Başvekilinin oğlu de Kallay esasen Hariciye memuru imiş. Ve her hariciye memuru gibi normal kurye olarak Pşteden Sofyaya, oradan da buraya gelmitir.

Macar Başvekilinin oğlu Peşteden Mussolini'nin istifasından çok evvel hareket ettiğine göre sulh meselelerile alâkadar tekliflerle buraya gönderilmiş olması zaten bahis mevzuu olamazdı.

Almanyaya hava akını

(Baştarafı 1 inci sahifede)

hasarlarla bir çok yangınlara sebeb olmuşlardır. Halk arasında yeniden kayıblar olmuştur. Son gelen haberlere göre, gece avcılarımızla uçaksavar toplarımız hücum eden düşman uçaklarından 47 sini düşürmüşlerdir.

Alman denizaltıları yeniden 8 gemi batırdı

Berlin 28 (T.P.) — Resmi: Alman denizaltıları Atlantik ve Akdenizde mecmu hacmi 44,241 tonilâto tutan 8 düşman gemisi batırmışlardır.

İtalyanın istikbali

(Başmakaleden devam)

düşmesi, kanserli bir hal alması demek olan bu perişanlığa engel olmağa çalıştı. Sermaye ile iş arasında bir barış temini maksadile her ikisini de devletin kontrolu altına aldı.

Harb sonu Avrupasının daha bir çok memleketlerinde şahid olduğumuz bu hâdiseye bakarak, yeter derecede geliri olmıyan devletlere demokrasi rejiminin geçen harbden sonra uymadığını söyliyebiliriz. Bu gibi devletlerin hepsi sağlı sollu aykırı temayüllerin hücumuna uğradılar ve derhal diktatörlüğe doğru yol aldılar.

İtalyayı idare eden mekanizmanın son yıllarda iyi mi, yoksa kötü mü işlediği başka bir mevzudur. Sayısız unsurların rol oynadığı bugünkü durum, belki de tarihin zarurî kıldığı, önünden kaçınılamaz bir netice idi.

Bugün için mühim olan, içine düştüğü buhrandan İtalyan millî bünyesinin kurtulup kurtulamıyacağı, yahud daha doğrusu, kurtarılıp kurtarılamıyacağıdır. İtalya fakir bir millettir. Tecrübe gösteriyor ki, dışarıdan zorla memlekete sokulacak bir demokrasi, gene sağlı sollu aykırı temayüllerin patlak vermesine ve ortalıkta anarşi yaratmasına yol açabilecektir. O takdirde Müttefikler hatıra gelmedik güçlüklerle uğraşmak zorunda kalacaklardır. Bu itibarla:

«İtalyan işlerinin seyyal bir halde bulunup şekil almak üzere olduğu bir sırada kurtarıcı kuvvetleri, yani İngiltere ile Amerikanın bütün İtalyan devletinin çökmesini intac edecek bir yol tutmaları vahim bir hareket olur. Biz İtalyayı anarşi içine atmak istemiyoruz, karşımızda kendilerile müzakereye girişebileceğimiz salâhiyetli makamların bulunması lâzımdır.»

Diyen İngiliz Başvekili, sözlerinde çok haklıdır.

NADİR NADİ

Karışık bir rivayete göre

(Baştarafı 1 inci sahifede)

kaydile verilen haberlere göre Badoglio, Vatikandaki İngiliz diplomatlarile yapılan temaslardan sonra, bir generalin refakatinde sivillerden mürekkeb bir heyeti Müttefiklerle teslim şartlarını görüşmeğe memur etmiştir.

Muhabire göre, İngiliz diplomatlarile yapılan hazırlık temaslarında başlıca zorluk, Badoglio'nun Sicilyada ve cenub İtalyadaki Alman kuvvetlerinin çekilmesi için kendisine büyücek bir zaman bırakılmasını istemesinden doğmuştur.

General Eisenhower'e müzakere için salâhiyet verildi

Londra 28 (a.a.) — Yeni İtalyan hükûmeti ve ahval icab ettirdiği takdirde onun yerine geçecek olan hükûmetle müzakereye girişmek üzere General Eisenhower'e Akdenizdeki Müttefik kuvvetleri başkumandanı sıfatile geniş salâhiyetler verilmiştir. Müttefikler İtalyanın kayıdsız olarak tamamile teslim olması hususunda ısrar etmektedirler. Herşeyden evvel askeri zaruretleri dikate alacak olan General Eisenhower'e bu yolda direktifler verilmiştir. General İngiliz ve Amerikan hükûmetlerinin resmî mümessilleri olan Harold Mac Millan ve Robert Murphy ile bu hususta işbirliği yapacaktır.

Londra mahfillerinde malûmat yok

Londra 28 (a.a.) — Londra mahfilleri, İtalyanın mütareke istediğine dair dündenberi ortada dolaşan şayiaların hiç bir esasa istinad etmedikleri fikrindedir. Bu itibarla vaziyet Mr. Churchill'in izah ettiği gibidir.

Daily Telegraph gazetesinin verdiği bir habere göre, son iki gündenberi İngiliz, Birleşik Amerika ve Rusya hükûmetleri arasında İtalya sulh istediği takdirde birleşmiş milletlerin alacağı vaziyet hakkında müzakereler yapılmıştır.

İtalyaya müstemlekeleri verilmiyecek

Londra 28 (a.a.) — Bugün Avam Kamarasında Magnay Hariciye Nazırına şu suali sormuştur:

«İngiltere hükûmetile Müttefik hükûmetler İatlyaya teslim olduktan sonra şimal Afrikadaki bütün eski topraklarını verecekler midir?» Eden: «Hayır, efendim» demiştir.

Suriyede intihablar sona erdi

Beyrut 28 (a.a.) — Suriye milleti mebuslarını seçmiştir.

Muhtelif kazalarda seçimin ilk neticeleri ancak dün sabah saat 10 da alınmıştır.

HASAN
ÇİL LOSYONU

Pudra, boya, ruj ve kremlerin cild üzerinde tahribatı. Mutfaktaki soğan ve yemek kokularını, sis, duman ve tozlardan hâsıl olan kirleri çizgileri, lekeleri, buruşuklukları ve bilhassa çilleri izale eder. Hasan Çil losyonile ıslanmış temiz bir pamuğu çehrenize veya cildinize sürdüğünüz zaman hâsıl olan kir tamamile isbat eder ki cild bu yüzden hayatiyetini kaybetmektedir. Cild bunun için buruşur ve ihtiyarlaşır. Çünkü cildin gıdası olan teneffüs noktaları yağ ve kir tabakalarile tıkalıdır. Onun için cildi daima HASAN Çil losyonile temizlemeği, kirleri ve çilleri izale etmelidir. Erkekler traştan sonra dahi HASAN Çil losyonu kullanarak cilde ve çehreye ferahlık temin edebilirler. Şişesi 55, iki misli 95 kuruştur. HASAN deposu Eminönü — Beyoğlu — Ankara — Karaköy.

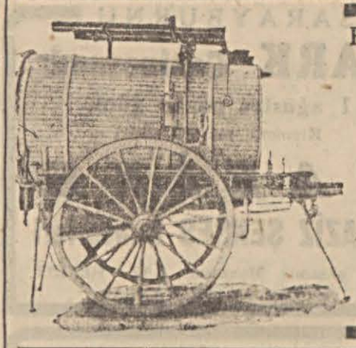

Resmî daire ve müessesatla Belediye ve fabrikaların nazarı dikkatine:

Fabrikamızın yapmakta olduğu

Seyyar ETÜVLERDEN

halen mevcudumuz bulunduğu ve sipariş almakta olduğumuzu sayın müşterilerimize arzederiz. Galata Perşembepazarı No. 3

İstanbul Çelik Eşya Fabrikası
NUH BABAN ve ORTAKLARI
TEL: 40294

Satılık Kaloriferli ve Asansörlü
MODERN BÜYÜK APARTIMAN

Taksim Talimhanede Recebpaşa sokak No. 17/19 köşe başı caddeye nazır, önü bahçeli, çift daireli beşer oda, birer hollü on bir daire ve üç dükkân, asansör, kalorifer, sıcak su ayrıca hizmetçi odaları bulunan «MÜBAREK» apartımanının kat'î satışı 2/8/943 pazartesi saat 15 te Beyoğlu Kaymakamlığında yapılacaktır.

Türkiye İş Bankası A. Ş.
İstanbul Subesinden:

1 — Bankamızın merkez ve şubelerinde çalıştırılmak üzere lise ve yüksek mekteb mezunları arasından müsabaka imtihanı ile 'üzumu kadar memur ve ayrıca lisan bilen daktilo alınacaktır.

2 — İmtihan 7 ağustos 1943 cumartesi günü yapılacağından taliblerin en geç 6 ağustos 1943 cuma günü akşamına kadar şubemiz müdürlüğüne yazı ile müracaat ederek isimlerini kaydettirmeleri lâzımdır.

3 — Müsabaka imtihanında muvaffak olanlar ehliyet dereceleri sırasına göre barem maaşlarile hizmete alınacaklardır. Fiil askerlik hizmetlerini yapmamış olanlara muvakkat ücretli memuriyet verilecektir.

4 — Daktilo imtihanında muvaffak olanlar sıra ile hizmete alınacaklar ve kendilerine ehliyet derecelerine göre ücret verilecektir.

İstanbul Maarif Müdürlüğünden:

Dairemizde açık bulunan hademeliklere talib olanların müracaatleri. (7236)

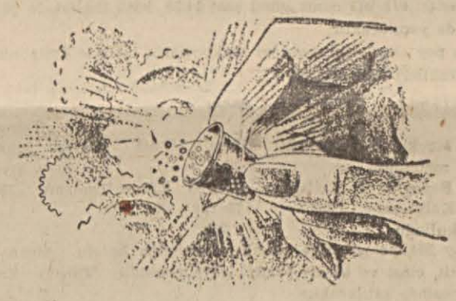

Bu yüksükte bin dişli vardır.

Tasavvur ediniz, bu dişliler o kadar hafif şeyler dir ki bir nefeste havaya uçacaktır. Bunlardaki mekanik tekemmülleri gösterebilmek için pertevsize ihtiyaç vardır. Hususi bir şekilde su verilmiş U. S. S. çeliğinden bu dakik dişliler bugün Amerikan bomba uçaklarının uzak mesafelerdeki hedeflerini bulmağa yaramaktadır.

Sulh olunca UNITED STATES STEEL EXPORT COMPANY ihtiyaçlara göre, daha iyi bir çelik halitasını dünyanın bütün memleketlerine yine temin edecektir.

United States Steel Export Company
30 CHURCH ST., NEW YORK, U.S.A.

Gayemiz medeniyete hizmettir.

Hadiseler Arasında FELEK

Bir Çamlıca safası

Ben Hind seyahatnamesini yazarken Erzurumdan bir okuyucu gazeteye gönderdiği bir mektubda demiş ki:

«Bu Felek denilen adam yalnız Hindistanı mı yazar yahu? Neden bizim Erzuruma gelip buraları da yazmaz?»

O zaman ben bu mektuba galiba cevab verememiştim Şimdi sırası geldi yazıyorum.

Hindistana davet ettiler. Altımıza binek çektiler, Otellerde oturtup yedirdiler. Uçurdular, kaçırdılar, gezdirdiler. Biz de o esnada gördüklerimizi yazdık. Sevgili Erzurumlu okuyucumuz da bize mektubla çıkışacak yerde böyle bir davet yapsa ve bizi oradaki gibi gezdirseydi hiç yazmaz mıydık?

Nitekim Çamlıcalılar, güzel memleketlerini göstermek için dün bizi Çamlıca yamaçlarına çağırdılar. Memleket erkânını da davet ettiler. Yedirdiler içirdiler ve anlattılar:

İstanbul dünyanın en güzel şehirlerinden biri, Çamlıca da İstanbulun en güzel yeridir, Demek ki Çamlıca dünyanın en güzel noktalarındandır. Eh! Nekadar olsa biz de Üsküdarlıyız. Çamlıcalıların davası bizim davamızdır dedik. Lâfa karıştık. Vali gibi salâhiyetli zatlarla makamda görüşmektense böyle kır sofralarında ,su başlarında görüşmek daha samimi, hele daha tatlı oluyor.

Herkes anlattı. Valimizin iyiliklerinden biri de herkesi dinlemesidir. Dinledi. Not aldı, söz verdi. Yol, su, nakil vasıtası, emniyet tertibatı, otel, kazino, vilâyet köşkü falan filân.

Gerçi bunların hepsi için sabırla ömür lâzım, hatta para lâzım. Lâkin herşeyden evvel ümid lâzım.

Vali de onu Çamlıcalılardan kıskanmadı! Yedik, içtik, görüştük konuştuk, ayrıldık. İşte ben böyle seyahati severim' Yalnız tepeye çıkarken yaya kaldım. Anamdan emdiğim süt burnumdan geldi.

— Yahu! Nedir bu bana çektirdiğiniz? dediğim zaman:

— Gör çektiğimizi de bu tepeye çıkmanın yolunu sen de ara! dediler.

Şimdi hep onu aryoruz...

B. FELEK

Sicilya harbi kızışıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

26/27 temmuz gecesi hafif bomba uçakları İtalyada Capo di Chino, Monte Corvino ve Revella hava meydanlarına hücum etmişlerdir.

Almanlar Sicilyada kat'i mukavemete mi karar verdiler?

Augusta 28 (a.a.) — Almanlar Sicilyaya takviyeler getirmeğe devam ediyorlar. Bu kıt'alar adaya plânörler ve küçük gemilerle getirilmiş ve şimal sahili boyunda gizli bulunan küçük plâjlara çıkarılmıştır. Bunların, Napoli, Regio Calabria, Brindizi ve cenubi İtalyanın başka şehirlerinde bulunan Alman kuvvetlerinden ayrılan müteaddid müstakil taburlardan mürekkeb olduğu tahmin edilmektedir. Almanlar, Katanya nın cenubunda kâin tepelerden başlıyarak Etna dağının şimaline kadar uzanan kuvvetli bir müdafaa hattı hazırlamaktadırlar.

Adada Mihver hava kuvveti kalmadı

Londra 28 (L.P.S.) — Sicilyada bulunan bütün Mihver hava kuvvetleri, adayı terketmişlerdir. Yalnız Messina ve Milazzo hava alanları kalmıştır.

İtalyanın ucunda üç hava alanı vardır: Birisi Reggio'da, diğeri Giovannede, öteki ise Cretone'dadır. Mihver, Sicilya harekâtı için bunlardan faydalanmaktadır.

İtalyan tebliği

Roma 28 (T.P.) — Sicilya cephesinde şiddetli topçu ateşi teati edilmiştir. Merkez kesiminde düşman taarruzları akamete uğramıştır, Alman uçakları Augusta limanında düşmanın bir korvet gemisile bir tank gemisini batırmış ve 6 taşıt gemisinde yangın çıkarmışlardır.

Yeni alınan kasabalar

Cezayir 28 (a.a.) — Amerikan kuvvetleri Sicilyada Cefanu'yu işgal ettikten sonra Petralya, Polizzo, Generosa ve Animela'yı da ele geçirmişlerdir. Almanlar, San Stefano'dan Katanya'ya kadar, Nicosia ve Katena Nuava'dan geçen ve Dittano boyunca uzanan bütün hattı tutmuşlardır. İtalyan birlikleri, Alman birlikleri arasına alınmıştır. Almanlar, henüz ellerinde bulunan adanın sonuncu sekizde bir kısmına girişilecek taarruzu mevzilerinde sebatla beklemektedirler.

FOTO SABAH'ta

Amatör işleri temiz ve çabuk verilir.

Teşekkür

Alanya Denizyolları Acentası Şerif Ali Şerefli'nin eşi, Güven Sigorta şirketi memurlarından Şefik Şerefli'nin kardeşi, arkadaşımız Saffet Gürol, Tevfik Alanay, Vefa Şerefli'nin baldızı Şemsa Şerefli genç yaşında hayata gözlerini yummuştur. Bu acıkl ölüm dolayısile telgraf ve mektubla veya bizzat taziye lûtfunda bulunanlara birer birer cevab vermeğe teessürleri mâni olduğundan Şerefli, Gürol ve Alanay ailesi acı günlerinde kendilerini hatırlıyanlara ve teşellide bulunanlara teşekkürlerinin bildirilmesini rica etmektedirler.

***

Bizi sonsuz acı ve ıstıraplara garkedip genç yaşında aramızdan ayrılan İstanbul inzibat subayı iken şehid düşen üsteğmen Necmeddin Özkanın ebedi istirahatgâhına götürüp acılarımızı paylaşmak lûtfunda bulunan asker ve sivil büyüklerimize ,dostlarımıza, arkadaşlarıma şükranlarımızı arzetmeğe teessüratımız mâni olduğundan gazetenizin lûtufkâr tavassutunu rica ederiz.

Şehidin babası: Ziraat Bankası müteahhidi Emin Özkan, annesi: Kadriye Özkan, kardeşi: Finikede öğretmen Vehmi Özkan

Tanıştırma çayı

Türkiye San'at mektebleri Mezunları cemiyetinden:

İstanbulda ve vilâyetlerde bulunan bütün kız ve erkek san'at okullarından ve bilûmum kız ve erkek enstitülerden bu sene mezun olanlar, eskidenberi bu mekteblerden neşet edenlerin ve bu müesseselerde muallimlik, memurluk ve ustalık yapanların şereflerine cemiyetimiz tarafından bir tanıştırma çayı verilecektir. Sultanahmedde Erkek San'at okulunda verilecek ziyafete 31/7/943 cumartesi saat 16 dan itibaren teşriflerini dileriz.

Galatasaraylılara

Galatasarayın 75 inci yıldönümü vesilesile bastırılacak olan risalede son yirmi beş senelik mezunlar hakkında mümkün olduğu kadar tamam malûmat verilebilmek için en geç 5 ağustosa kadar bugünkü durumlarını bildirmelerini ve İstanbulda olanların mektebe müracaat ederek mevcud listeleri kontrol etmeleri rica olunur.

Talebe alınacak

Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezinden:

Ankaradaki Çocuk Bakıcı okulumuza bu sene 40 yatılı talebe alınacaktır. 18 yaşını bitirmiş en az ilk okul mezunu bayanların kabul şartlarını merkezden istemeleri,

Topuzun Kısmeti

Yazan Mahmud Yesari

No. 7

Topuz — Senin lâhırdılarından çıhmam. Zati lâf olsun deyi gonuşiriz.

Hanife hanım — Bak, lâf ile evi de bulduk...

Topuz — [Sokağın üst başından bakar:] Daha yolumuz var.

Hanife hanım — Gözümde büyütme, çoğu gitti, azı kaldı. Dizlerimin dermanı kesildi; üşüdüm, bittim, helâk oldum. Böyle günlerde bir daha mı, sokağa mı çıkarım... Ama, kabahat bende değil!...

Topuz — Orasını biliyim....

Hanife hanım — [Eve yaklaştıkça dayanıklığı kırılmış, hoşaflaşmıştır. İnler:] Eğer hasta olmadımsa, çok iyi... Radiye karıya seslenirim, bana sıcak ıhlamur yapar; beni, iyice bir terletir.

Topuz — Geldih teyze!

Hanife hanım — Sürük Rabbime!

Topuz sırtından küfeyi indirir; Hanife hanım, titrek ellerile kapıyı açar.

Hanife hanım [Adımını atarak:] Bismillâh... [Girer.]

Topuz — Teyze, gufeyi gapunun yanu başına boşaltsam olur mı ki?

Hanife hanım — Yok, yok, üşürsün, gir içeri...

Topuz — Ayaklarım çamurlu... Bırah...

Hanife hanım — Sen bilirsin.

Topuz — [Küfeyi boşaltır, Hanife hanımın elini öper:] Artıh Balıh pazarı yolunu tutam.

Hanife hanım — [Para çıkarıp verir:] Al, bununla sıcak sıcak çay iç...

Topuz — Bırah.. Beni, cebinde çay içeceh parası yoh mu sanisin?

Hanife hanım — Burayacak, soğuklarda yoruldun.

Topuz — [Keyifli:] Tize, sana canım gurban!

Hanife Hanım — Selâmetle Topuz, güle güle!

Topuz — [Küfesi sırtında sıçrıyarak:] Artıh rahatına bah!

[Evin kapısı kapanır; Topuz, kestirme ara sokaklardan caddeye çıkar, soğuğun verdiği hızla Balıkpazarına iner. Topuz, bileti de, Hanife Hanımı da, onun nasihatlerini de, kendi hulyalarını da unutmuştur. Sağa, sola seğirtir:] Hanyaaa, götürelim!

Yılbaşı ikramiyesi

I

Kime çıkmalı

Beyoğlunda, Bursa sokağında, daracık bir kapıdan geçilerek üç ayak merdivenle inilen, önü iki arşın koridor, salonu bir zukesirüladla, bodrum: «Paskal» ın meyhanesi!

Penceresi yoktur. Mutfak tarafındaki dar aralıktan hava ve ışık alır. Hava, yukarıdan işlediği için, kapı kapanmazsa, az esintilerde dükkân anafor yapar. Ve aralıktan gelen ışık, iş olmadığı zamanlarda, büfeyi ve salonu, göz gözü görecek, hattâ seçecek kadar, aydınlatır, insanlara, akılları başlarında, siniri yatkın zamanlarında:

— Bu, altı taş, üstü taş, penceresiz, havasız, manzarasız yerde elli kişi bir arada, kaç saat oturursunuz?

Diye sorulsa, türlü türlü cevablar verirler:

— Bu bodrumda mı? Allah göstermesin.

— Daha çıldırmadım.

— İnsan, buraya keyif etmek için gelmez elbet. Bir işi düşer, bir arkadaşını görür, o kadar.

— Kışın rütubet olur, ayaklar romatizma kapar. Yazın da havasızlıktan ter dök, bunal.

— Hem ne zorumuza, böyle kuytu, basık, batık, karanlık yerde ılış tıkış kapanıp da kendimize eziyet edelim?

«Paskal» a sorarsanız, uzun ve enli yüzünün üçte birini kaplıyan yarım kavun dilimi burnunu geniş, lop alt dudağını yapıştırarak güler, sadece güler.

Bu, «gülüş», tenha zamanlarda acı, komple gecelerde, manalıdır.

Paskal, ellisine kaç yılda ulaşmış, altmışına kaç yılda ayak basacaktır; bunu, ne söyler, ne de sorulmasını ister.

Paskal, memurluk, hademelik, kolculuk, kaçakçılık gibi birbirine zıd işlerden tutunuz da, mağaza sahibi, tezgâhtar, garson, işportacı, komisyoncu, açıkta, kısası her işle geçinmiş, yalnız, «uşaklık» etmemiştir. O, boyunca ve yaşınca «efendi» kalmıştır.

«Paskal» a bodrumu, Perapalastan geniş, Parkotelden havadar gelir.[*]

Gece, saat on. Bodrum, «hacmi istiabisi» ni aşmış, taşmıştır.

Orada, melon şapkalı, fötrlü, kasketli, bereli, paltolu, pardesülü, gocuklu, dal ceket, yeleksiz, traşlı, traşsız, kıravatlı, kıravatsız, şık, hırpani, her çeşid insana rastlanır.

Buradaki insanlar, sınıf, etiket gibi iç burgularile keyiflerini bozmazlar. Hepsi «ehli hal» dirler.

Evet, bu «yedi gen prizma» nın müşterileri, birbirlerile anlaşır, konuşur ve sevişirler. Aradaki sevgi bağlarının ucu, Paskalın elindedir. Ve bunu, Paskal, idare eder. İçerideki duman, ses, gürültü, dar kapıdan sokağa taşıyor. Geçenlerden merakla durup bakanlar var:

— Yılbaşıyı karşılıyorlar.

Kaldırımda titriyen dilenci çocuk, sümüklerini çekerek hırıldar:

— Isınıyorlar be, amca!

İçeridekiler, ne yılbaşını karşılıyorlar, ne ısınıyorlar? Sadece gönül eğlendiriyorlar! Bu, kabak çekirdeği yemek kabilinden eğlencelik bir gönül eğlendiriş.

Paskal, iri boyu, kund vücudile masalar arasında dolaşıyor, ve konuşuyor:

— Osman Bey gelecekti, gelmedi.

Sağ taraftaki masalardan birinde oturan gözlüklü bir zat gülüyor:

— Maksimde masa tutmuş.

Paskal — Bırak Muammer beyciğim, Osman Bey, masa tutmaz.

Muammer ağabey — Sen, ne söylüyorsun, Osman Bey evleniyor da...

Paskal — [Muammer Beyin masasına yaklaşmıştır. Durgun:] Öyle bir şey kulağıma çalındı ama.. Bırak canım, o, evlenmez.

Muammer ağabeyin yanındaki genc — Vallahi, evleniyor.

Paskal — [İkisine de ümidsizlikle baktıktan sonra:] İnsallah, diyeyimde evlensin. [Uzaklaşacak gibi olurken birden durur:] Eğer böyle hepiniz evlenecek olursanız Paskalın hali ne olur? [İri elile kapı tarafını gösterir:] Mahmud Bey, evlendi, ayağı kesti. [Masaya tekrar yaklaşır, mahrem bir sesle:] Sahi, ne oldu ona? Komşu oturuyoruz, Selâm bile vermiyor. (Arkası var)

[*] Kapanalı üç yıl olmuştur. Reklâm kasdine düşülmesin. (Muharrir)